

Wpływ listu zapowiedniego na częstość deklaracji astmy i nieżytu nosa w badaniu Epidemiologia Chorób Alergicznych w Polsce (ECAP)

Impact of the announcement letter on declaration of asthma and rhinitis in ECAP study (Epidemiologia Chorób Alergicznych w Polsce).

P. Samel-Kowalik, F. Raciborski, A. Tomaszewska, A. Walkiewicz, J. Borowicz, A. Lusawa, B. Samoliński

Zakład Profilaktyki Zagrożeń Środowiskowych i Alergologii, Warszawski Uniwersytet Medyczny.

Wprowadzenie

List zapowiedni (LZ) jest jednym z podstawowych narzędzi używanych w celu zwiększenia *response rate* (RR) w badaniach epidemiologicznych. Wzrost partycypacji dzięki zastosowaniu LZ może mieć jednak odmienny efekt w grupach zdrowych i chorych respondentów.

Cel

Ocena wpływu LZ na RR w badaniu ECAP.

Metodologia

Indywidualne wywiady kwestionariuszowe prowadzone były przez ankierów w latach 2006 – 2008 w 9 ośrodkach w Polsce. Do badania zaproszono 48771 osób (grupy badane 6-7 i 13-14 lat oraz 20-44 lata, próba losowa). Wykonano 69910 prób nawiązania kontaktu. Zastosowano LZ w celu zwiększenia RR (rozesłany do części osób). Ankietowanych losowo przypisano do grupy badanej (ELZ – list wysłany) oraz do grupy kontrolnej (BLZ – brak listu). Łącznie zebrano 20499 wywiadów, z czego 18618 zaakceptowano do dalszej analizy.

Wyniki

LZ zwiększył RR o 6,8 punktu procentowego (BLZ vs. ELZ). Częstość deklaracji astmy w grupie BLZ wyniosła 4,7% vs. 4,5% w grupie ELZ. Różnica nie była istotna statystycznie (NS). Wiek i płeć, nie były czynnikami różnicującymi. Częstość deklaracji nieżytu nosa w grupie BLZ wyniosła 35,5% vs. 37,7% w grupie ELZ - OR=1,11 (95%CI 1,04-1,18; p=,001). W grupie 13-14 lat (33% BLZ vs. 37,6% ELZ) - OR=1,22 (95%CI 1,08-1,38; p=,002). Wśród dorosłych (35,5% BLZ vs. 37,7% ELZ) - OR=1,11 (95%CI 1,01-1,21; p=,001). W grupie kobiet BLZ 34,4% deklarowało nieżyt vs. 37,4% w grupie ELZ - OR = 1,14 (95%CI 1,05-1,25; p=,003). Wśród dzieci 6-7 lat oraz mężczyzn różnice NS.

Wnioski

LZ jest skutecznym narzędziem. Wpływ LZ na częstość deklaracji objawów chorobowych nie jest znacząca, ale zależy od rodzaju zgłaszanych objawów chorobowych. Ryzyko wystąpienia zaburzenia wyników w efekcie zastosowania LZ powinno być jednak brane pod uwagę w każdym badaniu.